

۱۳۴۷	مهر ماه	۲۱	} یکشنبه
۱۳۸۸	رجب	۲۰	
۱۹۶۸	اکتبر	۱۳	

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۲۱) مهرماه ۱۳۴۷

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: ایلخانی-پور- پویشهری - پروفوسور مخبر فرهمند .
- ۳- گزارش آقای وزیر کشاورزی دائر به فعالیتهای وزارت کشاورزی در منطقه زلزله زده خراسان .
- ۴- تصویب صورت جلسه .
- ۵- قرائت هیئت رئیسه شعب و اعضاء کمیسیونها و هیئت رئیسه منتخبه هشت کمیسیون .
- ۶- تقدیم اساسنامه شرکت ملی چای بوسيله آقای معاون وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی .
- ۷- ختم جلسه .

مجلس ساعت نه و پنجاه دقیقه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
بختیار بها - توسلی - مرتضوی - معیری - موسوی ماکوئی - سلیمانی کلشانی

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: ایلخانی-پور- باقر پویشهری - پروفوسور مخبر فرهمند
رئیس - نطقهای قبل از دستور شروع میکنند آقای ایلخانی پور تشریف بیاورید .

غائبین با اجازه - آقایان :
دکتر رهنوردی - دکتر سعید حکمت - دکتر مدنی - دینلی - دکتر اسفندیاری - آموزگار - پرویزی - رضازاده - صبغتی - مبرزاد - دکتر عظیمی - دکتر فر بود - رضوی - میری - مهندس سهم الدینی - مجد - ماهیار - مهندس زری - دکتر رضوانی - روحانی - شیخ بهائی - دکتر بزرگبده

غائبین بی اجازه - آقایان :
کریم بخش سعیدی - دکتر گایگ .

دبیر آمده و زود در فته با اجازه - آقای :
دکتر دفت (۲ ساعت) .

غائبین مریض - آقایان :
دکتر سعید - دکتر متین - دکتر امامی خوئی - بختیار

قرار گرفته و در همه جا از شهر و روستا شور و احساس در مردم باک نژاد آریایی کرد هویدا و آنچه مشاهده شد مرا موقت میکند که ترجمان احساسات باک و بی آرایش مردمی باشم که قلبی سرشار از مهر و محبت نسبت بشاهنشاه و شهبانو دارند. مردم قضاوت میکردند شهبانوی مهربان در این سفر همه جادرمندان رایاری فرموده و با بصیرت و دلسوزی کامل به امور مختلف منطقه و نیازمندیها توجه میدهند و خواسته های مردم را با کمال دقت مورد بررسی قرار میدادند کودکان را نوازش میفرمودند از پیران دلجوئی میکردند جوانان را به کوشش بیشتر در راه رسیدن به هدفهای مقدس انقلاب شاه و مردم ترغیب و ارشاد میفرمودند احتیاجات را بخوبی در مییافتند و در رفع آن اوامر مؤکد صادر میفرمودند کشاورزان و روستائیان این استان در تمام طول مدت مسافرت علیاحضرت شهبانو بکرستان و آذربایجان حتی در سرخرمن ها و کشتزارهای خود به جزئیات خبز نازدید علاقه شدید نشان میدادند جای خوشبختی است مردمانیکه تا دیروز در قید اسارت و بردگی بودند امروز در اثر انقلاب سفید شاه و مردم در اجرای قانون مترقی اصلاحات ارضی از لحاظ اجتماعی در مدت زمانی که تا به چنان پیشرفت کرده و در سطحی قرار گرفته که در مورد مسائل مهم مملکتی بحث و تبادل نظر میکنند و خود را در سرنوشت مملکت سهیم میدانند آری مردم شجاع و سلحشور کوهپایه های سلسله جبال زاگرس سرشار از شور و احساس و جنبش و تلاش شده اند قیافه های آنان همه بازو بلند پیروزی از آنها دور نمیشود و از اینکه بر نامه های عمرانی و آبادانی در شهر و ده آنان بخوبی پیشرفت میکنند از ته دل راضی و آثار رضایت خود را در همه جا با سپاسگزاری از عنایت رهبر عالیقدر و توانا و دانای خود شاهنشاه آریامهر ابراز میدارند در همه جا مردم میخواهند که از پیشگاه مبارک علیاحضرت شهبانو استعفا شود که استان کرمانشاه را نیز مورد تفقد و عنایت خاص قرار داده و کلاه گوشه دهقانان این سامان تاریخی را نیز مانند برادران کردستانی و آذربایجانی به آفتاب برسانند تقاضای مکرر ایلات و عشایر و مرزنشینان و اهالی شهرستانها و بخشهای مختلف استان کرمانشاهان همین بود و همین در اینموقع افتخار دارم بمناسبت روز بزرگ میلاد مسعود علیاحضرت شهبانوی گرامی بعملت ایران و نمایندگان

محترم تبریک عرض نمایم.

مردم شاه دوست بخش کنگاور از اینکه کارهای اسی از جمله کوش معبدانهاست ساختمان بیمارستان ۲۵ تختخوابی آسفالت خیابانها و تأمین آب آشامیدنی آنان در مرحله تعمیر انجام رسیده سپاسگزار و ادامه عملیات عمرانی و همچنین تأسیس بانک کشاورزی را مستعدیند بخش کنگاور از حیث پیشرفت و توسعه یافته و شایستگی عنوان شهرستان در مردم هم این تقاضا داشتند در بخش دیگر حوزه انتخابه یعنی صحنه نیز مردم از اینکه عملیات آسفالت خیابانهای بخیر آنان قرب با تمام است و همچنین از نیروی برق کافی برخوردار خواهند شد مراتب حق شناسی خود را ابراز داشته آنان تقاضای تبدیل عنوان بخش خویش را به شهرستان و تسریع در امر تأسیس آب آشامیدنی را دارند در بخش هر سین باید اظهار داشت این بخش در چند سال اخیر بسیار پیشرفته و دارای چندین آسفالت شده و از نیروی برق و لوله کشی برخوردار است خواست مردم شاه دوست این بخش هم تبدیل بخش آن شهرستان و تأسیس شهربانی و تأسیس سال چهارم ضمیمه آسفالت را در این بخش به شاهراه اصلی همدان کرمانشاه ۲۳ کیلومتر میباشد البته این اقدام از نظر اقتصادی و جویس توریست بسیار حائز اهمیت می باشد و سالیان درازی است که یکی از آرزوهای مردم این منطقه بوده است دیگر که راههای فرعی که برای اتصال بخش هر سین و صحنه و هر سین کرمانشاه و همچنین پل روی رودخانه گاماسیاب که در به چهارم منظور شده مورد امتنان مردم آن سامان است و همچنین عملیات ساختمان آن در سال چهارم و هشت شروع شده و همچنین تأسیس درمانگاه در چمچمال خدا بنده لودر و فرمان میاندوین و پشت دربند و خالصه از ضروریات مردم آن منطقه است در اینجا باریگر بعضی میرسانم آنچه که بیش از همه برای یک ایده و آرزوی همگانی است تأسیس دانشگاه کرمانشاه است این استان در چند سال اخیر از نظر اقتصادی و کثرت پیشرفت های شایان توجهی نموده از طرف دیگر وجود دانش آموزان مستعد در این خطه ايجاب مینماید که هر چه در این طرف اولیاء امر در مورد تأسیس دانشگاه برای استفاده از استان های کرمانشاه کردستان و فرمانداری بکل همدان اقدامات لازم و بموقع بعمل آید چنانچه ملاحظه میفرمائید

نه خواست های اهالی شاه دوست و مبین خواه مناطق غربی کشور با ودال بر هویشاری و پیشرفتگی و مطابقت آنها با بیرونی کشور عزیز ما بر رهبری شاهنشاه دانا و توانای خود میدهند و حکایت از یک جنبش عمومی ملی و میهنی می کنند جوید شاهنشاه آریامهر

باینده ایران عزیز (احسنت، احسنت)

رئیس - آقای بوشهری بفرمائید

بافر بوشهری - با اجازه مقام ریاست از موقع استفاده از این فرصت می خواهم در مسافرت اخیر خود به بوشهر توجه نموده ام و از دیدن آن علاوه بر اینکه احساس غرور و بهر روز بلندی می کنم غرق در سرور و شادی هستم و یقین دارم که عرض گزارش آن همکاران از چندین نیز در شادی خود بسیار شریک میسازم در اینجا بیان کنم.

البته همکاران از چندین اطلاع دارند که شاهنشاه بوشهره محبوب ما که شب و روز برای اجرای برنامه های نواز و ترفی و تعالی کشور رنج مسافرت بکشورهای خارج است و بوشهری مملکت بر خود هموار فرموده و هر روز در فضای آن کشور بدست توانائی این منجی بزرگوار عمران و آبادی نژادی به افراد این مرزوبوم اعطا میشود.

پس از اینکه اطلاع حاصل نمودم باریگر بندر بوشهر که جزیره نخعی این جانب است مورد عنایت شهریار داد پرور و فرز گرفته و عزم خیر و ناه آنهنگ غریبت به این دیار فرموده است برای کسب افتخار و استقبال از مقدم مبارک شاهنشاه بوشهر غریمت نمودم.

برخورد اینجانب با موکلین که همگی سرشار از افتخار بودند بحدی لذت بخش بود که توصیف آن غیر ممکن است زیرا در قیافه عموم ساکنین بوشهر نور امید و اطمینان بر رخسار همگی چشم براه دیدار هر چه زودتر شاهنشاه بوشهری بودند قیافه شهر با دریای نیلگون خلیج فارس نه چنان فریبنده و دلگشا بود که بتوان ترسیم کرد خیابانهای شگفتناگوار هر چه جدید الاحداث که در زیر نور چراغهای نوازش پذیرد و در ساختمانهای شیر که از طرف مردم شهبانوی آریامهر در آنجا جویاغانی شده بود نشان دهنده آثار مینمت است و بزرگی بود نشان میداد که مردم چگونه خود را آماده استقبال از پسر تاجدار خود نموده اند طبیعت که گردش آن به

اراده خدای بزرگ است بدین زیباییها کامک مینمود و باویش باد و نسیم ملایم (چون در بوشهر نسیم ملایم کمتر پیدا میشود) که از سطح خلیج فارس میگذشت و هوای فرح بخش و مطبوعی به شهر می آورد بهشتی را عرضه میکرد که خود مؤثر در ایجاد این نشاط و شادمانی بود. این بندری را که توصیف کردم همان مکانی است که تا قبل از دستور فرمان انقلاب شاه و مردم و پیاده نمودن برنامه های مترقیانه ای که تحت تعالیم خردمندان شاهنشاه بصورت بندری متروک و ویران و فراموش شده دیده میشد و ناله و زاری مردم از محرومیتها بد آسمان بلند بود ولی اینک که مدت کوتاهی از اجرای برنامه انقلاب می گذرد چنین صورتی در آمده است که راستی میتوان گفت که تمام آثار محرومیت های گذشته مرتفع شده و در آینده میتوان با شرافتی که بوجود آمده آثار بصورت یکی از مجهز ترین بنادر نشان داد.

در سال ۱۳۳۵ که برای اولین بار مقدم مبارک شاهنشاه بر این منطقه نزول اجلال فرمودند بحدی آثار شوم عقب ماندگی چشم میخورد که ما شرم داشتیم شهر خود را بشاهنشاه خود عرضه کنیم ولی مقدم میمون و فرخنده شاهنشاه آثار نیکو و فرخنده ای بوجود آورد که من اکنون با کمال افتخار و سر بلندی عرض میکنم که بندر بوشهر در آینده بسیار نزدیک یکی از بنادر نمونه خواهد شد. بهترین نمونه و شاهد مدعای من جزیره خارک است که قبلاً تبعیدگاه اشرار و تبعیدگان بود ولی امروز یکی از بزرگترین بنادر حمل و نقل و نمونه دنیا میباشد.

هنگامیکه هواپیمای حامل شاهنشاه آریامهر بر زمین نشست قلبهای آکنده از مهر شاه به پیش آمد خون در قیافه ها آمده بود و چنان شورو هیجان و احساساتی در ضمیر هر فرد بوشهری موج میزد و چنان غریب شادی و فریاد زنده باد شاه به اوج آسمان بلند بود که من تا حال با چنین احساسی برخوردار نکرده ام.

هنگامیکه شاهنشاه از نقاط مختلف شهر و کرانه در بای شرقی و جاده آسفالتی که تا سبز آباد که بیش از چهارده کیلومتر طول آن است بازدید فرمودند چنان قیافه شاهنشاه نورانی و درخشنده بود که حکایت از رضایت خاطر خطیر ملوکانه از پیشرفت هاییکه در مدت کوتاهی از فاصله مسافرت

قرار گرفته و در همه جا از شهر و روستا شور و احساس در مردم پاك نژاد آذربائی كرد هویدا و آنچه مشاهده شد مرا موظف میکند که ترجمان احساسات پاك و بی آلابش مردمی باشم که قلبی سرشار از مهر و محبت نسبت بشاهنشاه و شهبانو دارند. مردم قضاوت میکردند شهبانوی مهربان در این سفر همه جادرمندان رایاری فرموده و با بصیرت و دلسوزی کامل به امور مختلف منطقه و نیازمندیها توجه میدهند و خواستههای مردم را با کمال دقت مورد بررسی قرار میدادند کودکان را تواضع میفرمودند از پیران دلجوئی میکردند جوانان را به کوشش بیشتر در راه رسیدن به هدفهای مقدس انقلاب شاه و مردم ترغیب و ارشاد میفرمودند احتیاجات را بخوبی درمییافتند و در رفع آن اواهم مؤکید صادر میفرمودند کشاورزان و روستائیان این استان در تمام طول مدت مسافرت علیاحضرت شهبانو بکردستان و آذربایجان حتی در سرخرمنها و گشتزارهای خود بجزئیات خیر باز دید علاقه شدید نشان میدادند جای خوشبختی است مردمانیکه تا دیروز در قید اسارت و بردگی بودند امروز در اثر انقلاب سفید شاه و مردم در اجرای قانون مترقی اصلاحات ارضی از لحاظ اجتماعی در مدت زمانی کوتاه چنان پیشرفت کرده و در سطحی قرار گرفته که در مورد مسائل مهم مملکتی بحث و تبادل نظر میکنند و خود را در سرنوشت مملکت سهیم میدانند آری مردم شجاع و سلحشور کوهپایه‌های سلسله جبال زاگرس سرشار از شور و احساس و جنبش و تلاش شده‌اند قیافه‌های آنان همه بازو لیکنند پیروزی از آنها دور نمیشود و از اینکه برنامه‌های عمرانی و آبادانی در شهر و ده آنان بخوبی پیشرفت میکنند از ته دل راضی و آثار رضایت خود را در همه جا با سپاسگزاری از عنایت پر مهر عالیقدر و توانا و دانای خود شاهنشاه آریامهر ابراز میدارند در همه جا مردم میخواستند که از پیشگاه مبارک علیاحضرت شهبانو استدعا شود که استان کرمانشاه را نیز مورد تفقد و عنایت خاص قرار داده و کساده گوشه دهقانان این سامان تاریخی را نیز مانند برادران کردستانی و آذربایجانی به آفتاب برسانند تقاضای مکرر ایالت و عشایر و همزبانیان و اهالی شهرستانها و بخشهای مختلف استان کرمانشاهان همین بود همین در این موقع افتخار دارم بمناسبت روز بزرگ میلاد مسعود علیاحضرت شهبانوی گرامی بعملت ایران و نمایندگان

محترم تبریک عرض نمایم.

مردم شاد دوست بخش کنگاور از اینکه کارهای اسی از جمله کوشش معبدنا هتا - ساختمان بیمارستان ۲۵ نخجونی اسفالت خیابانها و تأمین آب آشامیدنی آنان مرحله تعمیر انجام رسیده سپاسگزار و ادامه عملیات عمرانی و همچنین تأسیس بانک کشاورزی را مستعد عیند بخش کنگاور از بر حیث پیشرفت و توسعه یافته‌های استیگی عنوان شهرستان را در و مردم هم این تقاضا را داشتند در بخش دیگر حوزه انتخاب یعنی صحنه نیز مردم از اینکه عملیات اسفالت خیابانهای بخش آنان قریب با تمام است و همچنین از نیروی برق کافی برخوردار خواهند شد مراتب حق شناسی خود را ابراز داشته‌اند آنان تقاضای تبدیل عنوان بخش خویش را به شهرستان و تسریع در امر کشتی آب آشامیدنی را دارند در بخش هر سین باید اظهار داشت این بخش در چند سال اخیر بسیار پیشرفته و دارای چندین اسفالت شده و از نیروی برق و لوله‌کشی برخوردار است خواست مردم شاه دوست این بخش هم تبدیل بخش آن شهرستان و تأسیس شهربانی و تأسیس سال جهاد ملی در اسفالت راه این بخش به شاهراه اصلی همدان کرمانشاه به ۲۳ کیلومتر میباشد البته این اقدام از نظر اقتصادی و توریست بسیار حائز اهمیت می باشد و سالیان درازی است که یکی از آرزوهای مردم این منطقه بوده است - دیگر که راههای فرعی که برای اتصال بخش هر سین و صحنه و هر سین کرمانشاه و همچنین پل روی رودخانه گاماسیاب که در بر چهارم منظور شده مورد امتنان مردم آن سامان است و امیدوارم عملیات ساختمان آن در سال چهارده و هشت شروع شود و همچنین تأسیس درمانگاه در چمچمال خدا بنده لود و فرامان بلند است و پشت در بند و خالصه از ضروریات مردم آن منطقه است در اینجا باریک بصری عرض میرسانم آنچه که بیش از همه عنوان پاك ایده و آرزوی همگانی است تأسیس دانشگاه کرمانشاه است این استان در چند سال اخیر از نظر اقتصادی و کسب و کاری پیشرفتهای شایان توجهی نموده از طرف دیگر وجود دانش آموزان مستعد در این خطه ایجاب مینماید که هر چه در توان طرف اولیاء مردم مورد تأسیس دانشگاه برای استفاده اهالی استانهای کرمانشاه کردستان و فرمانداریکل همدان و ایلام اقدامات لازم و بموقع بعمل آید چنانچه ملاحظه میفرمایید

به خواست های اهالی شاد دوست و مهربان خواه مناطق غربی کشور بجا و دال بر هوشیاری و بیگتر فتگی و مطابقت آنها با سیر نفی کشور عزیز ما بر هبری شاهنشاه دانا و توانای خود هستند و حکایت از يك جنبش عمومی ملی و میهنی می کنند

جایزه شاهنشاه آریامهر

نایبند ایران عزیز (احسنت، احسنت)

رئیس - آقای بوشهری بفرمائید

باجر بوشهری - با اجازه مقام ریاست از موقع استفاده مجوز نمائی از آنچه را که در مسافرت اخیر خود به بوشهر دیده ام و از دیدن آن علاوه بر اینکه احساس غرور و تجرور بلندی می کنم غرق در سرور و شادی هستم و یقین دارم عرض گزارش آن همکاران از جنتم نیز در شادی خود بسیار شریک میسازم در اینجا بیان کنم.

البته همکاران ارجمند اطلاع دارند که شاهنشاه آریامهر و جناب ماکه شب و روز برای اجرای برنامه‌های نایب و ترفی و تعالی کشور رنج مسافرت بکشورهای خارج داشته و شهرهای مملکت بر خود هموار فرموده و هر روز در فضائی از کشور بدست توانای این منجی بزرگوار ایران و دانی نژادای به افراد این مرز و بوم اعطا میشود.

بس از اینکه اطلاع حاصل نمودم باریک بوشهری که جزو ناخوبی این جانب است مورد عنایت شهر یار داد پرور و فراز گرفته و عزم خسروانه آهنک عزیمت به این دیار نموده است برای کسب افتخار و استقبال از مقدم مبارک شاهنشاه آریامهر بوشهری عزیمت نمودم.

برخورد اینجناب با مولکین که همگی سرشار از افتخار و شاد بودند بجای لذت بخش بود که توصیف آن غیر ممکن است زیرا در قیافه عموم ساکنین بوشهر نور امید و اطمینان و بوی خند همگی چشم براه دبدار هر چه زودتر شاهنشاه آریامهر بودند قیافه شهر با دریای نیلگون خلیج فارس نه چون فریبنده و دلگشا بود که بتوان ترسیم کرد خیابانهای سنگ - بلوارهای جدید الاحداث که در زیر نور چراغهای زیبای نور خنک ساختمانهای شهر که از طرف مردم شهر سبزبانی آراست و چراغانی شده بود نشان دهنده آثار میمنت الهی و ترفی بود و نشان میداد که مردم چگونه خود را آماده استقبال از پادشاه تاجدار خود نموده‌اند طبیعت که گردش آن به

اراده خدای بزرگ است بدین زیبا میپاکمک مینمود و با ورزش باد و نسیم ملایم (چون در بوشهر نسیم ملایم کمتر پیدا میشود) که از سطح خلیج فارس میگذشت و هوای فرح بخش و مطبوعی به شهر می آورد بهشتی را عرضه میکرد که خود مؤثر در ایجاد این نشاط و شادمانی بود. آیین بندری را که توصیفش کردم همان مکانی است که تا قبل از صدور فرمان انقلاب شاه و مردم و بیاده نمودن برنامه‌های مترقی تا آنکه تحت تعالیم خردمندانانه شاهنشاه بصورت بندری متروک و ویران و فراموش شده دیده میشد و ناله و زاری مردهش از محرومیتها به آسمان بلند بود ولی اینک که مدت کوتاهی از اجرای برنامه انقلابی می گذرد بچنین صورتی در آمده است که راستی میتوان گفت که تمام آثار محرومیتهای گذشته مرتفع شده و در آینده میتوان با شرائطی که بوجود آمده آنها بصورت یکی از مجهزترین بنادر نشان داد.

در سال ۱۳۳۵ که برای اولین بار مقدم مبارک شاهنشاه بر این منطقه نزول اجلال فرمودند بعدی آثار شوم عقب ماندگی چشم میخورد که ما شرم داشتیم شیر خود را شاهنشاه خود عرضه کنیم ولی مقدم میمون و فرخنده شاهنشاه چنان آثار نیکو و فرخنده‌ای بوجود آورد که من اکنون با کمال افتخار و سر بلندی عرض میکنم که بندر بوشهر در آینده بسیار نزدیک یکی از بنادر نمونه خواهد شد. بهترین نمونه و شاهد مدعای من جزیره خارک است که قبلاً تبعیدگاه اشرار و نهبگران بود ولی امروز یکی از بزرگترین بنادر حمل و نقل و نمونه دنیا میباشد.

هنگامیکه هواپیمای حامل شاهنشاه آریامهر بر زمین نشست قلبهای آکنده از مهر شاه به طیش آمد خون در قیافه‌ها آمده بود و چنان شورو هیجان و احساساتی در ضمیر هر فرد بوشهری موج میزد و چنان غریب شادی و فریاد زنده باد شاه به اوج آسمان بلند بود که من تا حال با چنین احساسی برخوردار نگردم.

هنگامیکه شاهنشاه از نقاط مختلف شهر و کرانه در بای شرقی و جاده اسفالتی که تا سبز آباد که بیش از چهارده کیلومتر طول آن است بازدید فرمودند چنان قیافه شاهنشاه نورانی و درخشنده بود که حکایت از رضایت خاطر خطیر ملوکانه از پیشرفتهایی که در مدت کوتاهی از فاصله مسافرت

سال ۴۵ تاکنون انجام شده است مینمود و همین رضایت خاطر ملوکانه برای مردمی که درک مفاهیم انقلاب نموده و استعداد خود را در تطبیق وضع خود با منشورهای انقلاب نشان داده اند موجب افتخار و سربلندی بود و معلوم است در چنین شرائطی برای این جانب ناچه اندازه مایه افتخار و مباهات بود در هر مورد و نسبت بشام امور اجتماعی و اقتصادی مردم شاهنشاه بینا و خردمند ما سوالات مؤثری فرمودند و تمام پاسخهایی که بعرض مبارک رسید مثبت و مدلل مینمود که زندگی بر مردم بر وفق مراد میگردد و بدنال استماع عزایض اهالی شاهنشاه اوامر مؤکدی در انجام برنامه ها مخصوصاً تسریع در تکمیل و اتمام جاده اسفالته بوشهر - شیراز صادر فرمودند و چون این شاهراه که به امر مبارک هر چه زودتر ساختمان آن بیابان میرسد در حیات اقتصادی و اجتماعی خطه فارس و بنادر اثر مستقیم دارد بهترین نوید احیاکننده ای است که بیش از پیش اهالی را امیدوار برامح خاصه شهریار رعیت نواز مینمود.

این شاهراه که سیصد کیلومتر طول دارد یکی از شاهراههای بزرگی است که نه تنها در حیات اقتصادی فارس و بنادر نقش مؤثری دارد میتوان گفت وضع اقتصادی تمام مملکت را دگرگون و رونق خواهد بخشید و ما امیدواریم بموازات اصلاحاتی که برای بهبود زندگی عمومی تاکنون انجام شده و برنامه های وسیعی که برای آینده در اجرای اوامر ملوکانه تحقق خواهد پذیرفت روزی میرسد که این بندر مهم که سابقه تاریخی مؤثری در اقتصاد این مملکت دارا میباشد میتوان با بزرگترین و مجهزترین بندر اروپا مقایسه نمود.

خوشبختانه بموازات اقدامات عمرانی که از طرف دولت و اهالی انجام شده خدمات شیر و خورشید سرخ که در تحت سرپرستی خواهر و الامقام شاهنشاه و الاحضرت شمس نیکوکار اداره میشود قابل تمجید و ستایش است بیمارستانهای مجهز و ساختمانهای مدرن و عملیات راه سازی و عمرانی شیر و خورشید چنان چشم گیر و خوشنودکننده است که حتی رضایت خاطر شاهنشاه که در سر ترقی و تکامل این کشور کمتر اغنا میشود راضی مینمود ناچائیکه میتوان گفت سازمان شیر و خورشید یکی از عوامل مهم ترقی و تعالی و آبادانی این بندر میباشد که

باید در اجرای طرحهای سودمند آن همه جانبه پشتیبانی و یاری نمائیم اینجانب از طرف مولکین خود مأموریت دارم که در این مکان مقدس که مظهر آزادی و حریت است به پاس ایندیه مراحم و الطافیکه شامل حال ملت ایران فرموده اند بزرگ خدای لایزال نیایش کنم که روز بروز بر عمر و عزت و شکر و جلال شهریار محبوب ما بیافزاید و کشور عزیز ما را در سایه توجهات و رهبری های این شاهنشاه بزرگ پاینده و برقرار بدارد.

فرسترا معتنم شمرده در این موقع که امکان سخن گفتن از پشت این تریبون بر ایام فراهم شده است لازم میدانم که میلاد باسعادت علیاحضرت شهبانوی محبوب را صمیمانه از طرف خود و اهالی بوشهر تبریک گفته و برای تمام افراد خانواده جلیل سلطنت سعادت و سلامت از درگاه خداوند مستلک تسبیح (احسن - احسن).

رئیس - آقای پروفیسور مخبر فرهمند بفرمائید **پروفیسور مخبر فرهمند -** با اجازه مقام محترم ریاست و همکاران عزیز در دو جلسه ای که قضیه زلزله و زلزله زدگان مطرح بود برنامه به اندازه ای فشرده بود که بنده بخود اجازه ندادم که مزاحم بشوم معذک از نظر وظیفه ای که دارم اجازه میخوام چند کلامه ای درباره جزئیات امر بعرض برسانم چون تصدیق میفرمائید گروههایی که برای بازدید یا سرپرستی اینطور عوامل در اینطور مواقع بخودشان زحمت میدهند و در محل حاضر میشوند اولاً وقتشان بسیار کم است ثانیاً نظری که باید و شاید با تمام مصادر امور و مسئولین امر نمیتوانند داشته باشند بخصوص با مردم . بنده دلیل اینکه به این مناسبت رفتم گذشته از توفیقی که خدا بمن عنایت فرمود و متشکرم این بود که یکی از اکیپ های پزشکی که در روزهای اول زلزله بکاخک رفته بود چون در آنجا خیلی از اشخاص رفته بودند و بلبشوی عجیبی ایجاد کرده بودند متصدیان بهداری با آنها گفته بودند که شما برگردید به مشهد هر وقت بوجود شما احتیاج داشتیم شما را خواهیم خواست البته در موقعی که این باریاضی هاست این حرفها هم هست و قابل اغماض است ولی من با اینها میگفتند شما از منطقه کاخک بروید در محلی که ما برای شما تعیین میکنم و در آنجا انجام وظیفه بکنید و پیشگاه

این گروه از مشهد با بنده تلفونی تماس گرفتند و بنده دیدم که بیتر است که خودم از نزدیک این جریان را فیصله بدهم و شاید حرکت و ولی خدمت آقایان به جرأت قسم میخورم پزشکی که از آنجا بمن تلفنی صحبت میکردند که بهم میگردند که ما با امیدوی اینجا آمده ایم و حالا دست رد بسینه ما میزنند بنده روز پنجم به مشهد رسیدم آقای بقر شریعت در بیمارستان مشهد بستری بودند از نظر اینکه چهار پنج شبانه روز نتوانسته بودند نه استراحت بکنند و نه بخوابند و از فشار روحی ۴۸ ساعت در آنجا ایشان را بستری کرده بودند از آنجا بنده رفتم به شیر و خورشید و همین جریانی را که بعرضتان رساندم گفتم و گفتم که بنده دیدم تظاهر بکنیم اکیپ من آمده است خدمت بکنند خواهش میکنم هر جائی را اصلاح میدانید و هر جائی را که شما بنده ای که در دست دارید تشخیص میدهند که اینها میتواند خدمتی بکنند و لو هر خدمتی باشد بمن راهنمایی کنید و من اکیپ را در آنجا مستقر میکنم، منطقه خضر، را گفتند که از حیث ذکر و دارو وضع ضعیف است و ما بلافاصله با آنجا رفتم البته بعرض کنم که از نظر وضع اردو بسیار مرتب بود ولی از نظر بهداری يك نواقص کلی داشت، دارو نداشتند و پرستار و بیمارستان مه نداشتند، بیمارستان سیاری که بنده در رأس آن بودم در آنجا مستقر شدو آنقدر که میتوانستم مریض هائی را که عمل های کوچکی لازم داشتند آنجا عمل کردیم و مریض هائی که احتیاج به عمل های بزرگی داشتند به گناباد و قائن و مشهد میفرستادیم آمبولانس سیار این دستگاه یعنی اردوئی که بنده سرپرستی میکردم در یک شعاع ۱۲۰ کیلومتری میرفتند و مریض هائی را که نمیتوانستند خودشان مراجعه کنند میآوردند و ما آنقدر که میتوانستیم در داینها رادوا میکردیم، البته بنده نمیخواهم محل عساری بکنم ولی میخواهم عرض کنم در اغلب این مناطق خودم بشخصه میرفتم و چیز هائیکه دیدم نکات مهمش را برض میرسانم، البته همانطور که مقام ریاست فرمودند دست زلزله بحدی بود که تا بنینید نمیتوانید تصور بکنید، تمام دستگاهها آنقدر که توانستند کار کردند و کمک کردند ولی مناسبتی که عرض کنم يك هماهنگی دقیقی آنطور که انتظار میرفت نبود چون در اینطور موارد باید يك مقامی سرپرستی کند و هموست بدست هم بدهند و کارها را انجام بدهند، مثلاً در همان منطقه کاخک روی اضطرار بعضی اینک زلزله

شده بود چادر ها را بلافاصله بعد از آن قریه نصب کرده بودند البته در روزهای اول این مهم نیست ولی بعداً متوجه شدند و متوجه شدیم که این چادر ها روی مزارع زعفران است اشخاصی که از هستی ساقط شده اند اگر روی مزارعشان هم چادر بزنند و محصول آنها را با پمال کنند دیگر چیزی برایشان باقی نماند این يك دقت جزئی میخواست در جواب اظهاراتی که ما کردیم که چرا چادر ها را انتقال نمیدهید ۵۰۰ متر آنطرف تر؟ گفتند لوله آب تا اینجا بیشتر نمآید و نمیتوانیم با آنها آب برسانیم اما این کاری نداشت ممکن بود ۱۰۰ متر ۲۰۰ متر لوله آب را بالاتر بکشند که این ضرر با آنها نخورد.

خواجه نوری - وقتی که ما رفتم این امر انجام شده و زمین مسطح شده بود و لوله را هم برده بودند و موجبات انتقالشان فراهم شد.

پروفیسور مخبر فرهمند - ولی شما ۲۰ روز بعد رفتید. **خواجه نوری -** شما تصور بفرمائید در ظرف این ۲۰ روز يك عده ای جا میخواستند باید چادر بزنند.

پروفیسور مخبر فرهمند - توجه نبود و الا امکانش بود. **خواجه نوری -** اصلاً زمین مسطح نبود زمین را

مسطح کردند و آماده کردند آنوقت مردم را بردند در این چادر ها اگر اول در زمینی ناهموار چادر میزدند چه میگفتید و اگر در زمینی که آب نداشت چادر میزدند چه ایرادی می گرفتید ایراد می گرفتید که مردم را تشنه بردند توی بیابان برایشان چادر زدند.

پروفیسور مخبر فرهمند - عرض کردم عدم توجه هست. **خواجه نوری -** در تمام این کار ها نکات عملی را در نظر بگیرید آن موقع که مردم را از زیر آوار در آورده اند مردم را باید جا داد در جائی که زمین مسطح است و آب خوردن هست.

پروفیسور مخبر فرهمند - عرض کردم ۲۰۰ متر آنطرفتر محل مسطحی بود ۵ روز بعد میشد این کار را کرد. **خواجه نوری -** با بولدور زمین را تسطیح کردند در زمینی ناصاف که نمیشد چادر بزنند و مردم را جا بدهند. **پروفیسور مخبر فرهمند -** برای اینکه عدم توجه را برضتان

برای همی در قلم لردو جناب آقای خواجه نوری برای فرود آمدن هلیکوپتر دست کردند که آن هلیکوپتر وقتی آمده بود باین با آن باد و جریانی که ایجاد کرده بخود هلیکوپتر صدمه خورد اگر خدای تکرر بیکی دونفر از سر نشیمان آن هلیکوپتر صدمه میخورد صحیح نبود اینها چیزهایی است اگر وقت بیشتری بشود میشود جلوگیری کرد بهر حال يك عددی از آقایان روحانیون که از آنها قدر دانی و تشکر شده از مشهد مأموریت دارند و در يك حادری هستند و کمک‌هایی مستقیماً خودشان می‌کنند و هر هفته یکمرتبه هم اکیب را از مشهد می‌آورند لازم بوده که اینجا از این آقایان هم قدر دانی بشود چون فکرمی‌کنم که شده يك عده از افراد ارتش شاهنشاهی که با هلیکوپتر و سایر قطعات را که اصلاً راهی نداشت و جزئی مال رو بود با آنها رسیدگی کردند و کمک زیادی کردند از آنها بنده وظیفه دارم تشکر بکنم فقط مسئله‌ای که میماند که اینها هم بان اشاره شده همین مسئله مسکن است جادریانی هست ولی این جادرها تاب سرمای آنجا را ندارد در ساعت دووسد بعد از نصف شب حرارت هوا به يك و دودرجه میرسد و بعضی اوقات یخ می‌نهد و در موقع ظهر حرارت ۳۹ تا ۴۰ درجه است این اختلاف حرارت سلامت اشخاص فوق‌العاده صدمه میزند این قابل بخشش نیست که با این همه تلاشی که شده و جان يك عددی را از این مهلکه نجات دادیم ولی خدای نخواسته خدای نخواسته بجهد ایشان بسا يك سینه پیلو با عوارض مسمی ازین بروند باید توجه بشود اگر اجازه میفرمائید بر اهل راعرض میکنم این مردمی که آنجا هستند الان میترسند که زلزله مجددی بیاید خانه‌هایی هست که با هزار یا ۱۵۰۰ تومان قابل ترمیم است اگر بتوانیم نظر اینها را جلب کنیم اعتمادشان را جلب کنیم که ما این خانه‌ها را ترمیم میکنیم که قابل سکونت باشد عده زیادی از اینها میتوانند برگردند بمنامزیشان البته غرایب دیگری هم هست ولی صدع نمیخواهم بشوم فقط استدعا دارم که درباره منزل چون در حضور والا حضرت شمس هم این مذاکره شد حتی مهندسین ارتش پیشنهاد کردند که میتوانیم خانه‌های موقتی حتی گلی و خشتی یا باحصیر سازیم یا اینکه طبق نقشه‌ای که قبلاً در زلزله الجزیره آنجا عمل شده بود خود زمین را را میکنند و روی آنرا میپوشانند به این وسیله ممکن است

ایشان اگر کم کرد در هر حال از ستاد هماهنگی گناباد تکرار می‌توانم بتهران مخابره شد و این خطر سرما و بیماری را اعلام کردیم امیدواریم دولت به این امر توجهی بکند (احسن)

۳ - گزارش آقای وزیر کشاورزی دایر به فعالیت‌های وزارت کشاورزی در منطقه زلزله زده خراسان

رئیس - و آرد دستور می‌شوم آقای دکتر زاهدی در فعالیت‌های وزارت کشاورزی گزارشی دارند که بعرض مجلس میرسانند بفرمائید.

دکتر زاهدی (وزیر کشاورزی) - با کسب اجازه از مقام ریاست مجلس شورای ملی و نمایندگان محترم در دو جلسه اخیر آقایان نمایندگان محترم از نظر همدردی با هموطنان عزیز که در زلزله اخیر خراسان دچار مصائب فوق‌العاده‌ای گردیده‌اند و از جهت اهمیت احتیاجات آنان و کمک‌هایی که شده است و اقدامات و خدمت‌های وسیعتری که باید در آینده صورت گیرد بیاناتی ایراد فرمودند. شدت مصیبت و اثر آن در کسانی که از نزدیک شاهد وضع ناسامانی مردم بوده‌اند مخصوصاً نمایندگان که در انتخابی و موکلین آنان گرفتار چنین بالای خانمانسوز گردیدند. ایجاب مینماید که خواستار شوند کمکها و خدمات در اختیار افرادی که خانه و کاشانه و عائله و زندگی خود را از دست داده‌اند با سرعت هر چه بیشتر گذاشته شده و در تسکین آله و تأمین رفاه آنان بفقوریت اقدام شود.

اما مطلبی که بیان آن ضرورت دارد و بدون تردید مورد توجه نمایندگان محترم میباشد درجه فوریت و تشنه این خدمات است که مراحل اولیه آن کمک‌های بهداشتی و تغذیه و معجل زندگی است و سپس تدارک خدماتی که مربوط به فعالیت‌های تولیدی و مخصوصاً در منطقه‌ای که اساس فعالیت و معاش مردم از طریق زراعت است کارهای کشاورزی است که بدنیال اقدامات مربوط به اسکان و استقرار افراد و نیز خوراک و پوشاک آنان باید برای تأمین و تدارک عوامل تولید کشاورزی ازین رفته نیز اقدام شود بدون شک انجام این کار مستلزم شناسائی و کسب اطلاعات از لحاظ احتیاجات منطقه میباشد.

جهت استحضار نمایندگان محترم بعرض میرساند که بر اساس اطلاعات جمع‌آوری شده و وظائف قانونی وزارتخانه

در بضع تصمیم شورای هماهنگی ترمیم کمبود عوامل زراعتی و دامداری در دهات زلزله زده فاقد شرکتهای تعاونی روستائی میباشد و برای مصرف فصل زمستان بدامداران تحویل میشود

۳- بر اساس اصل خود باری و آماده نمودن کشاورزان برای کار و فعالیت اجرای طرح ساختمان آغل در دهاتیکه ساختمانها ویران گردیده آغاز شده است.

۴- گرچه تلفات دام کار بعلت اینکه در موقع حدوث زلزله باقتضای فصل خارج بوده‌اند زیاد نیست معیناً برای کمک به عملیات شخم و شیار نیز چندین دستگاه تراکتور علاوه بر منطقه شرکتهای زراعتی در فردوس و گناباد مشغول شخم شیار اراضی کشاورزان میباشد

الف - اقدامات فوری انجام شده :

۱- استقرار ۱۵ نفر از سپاهیان ترویج استان خراسان در تمام ۴۲ نفر از سپاهیان مرکزی برای برداشت محصول و پیری مزارع.

۲- بازدید و واکسیناسیون دامها در دهات مناطق زلزله زده برای پیشگیری از شیوع بیماریهای دامی به این ترتیب که ۲۰۷ ده و کلانته در منطقه زلزله زده فردوس، گناباد ۴۱۲۸۳ رأس دام مایه‌کوبی و ۱۸۱۶۶ رأس دام معالجه و مداوای رایگان شده است.

۳- سپاهیان ترویج و آبادانی در بیرون آوردن قسمتی از محصول دهات زلزله زده از زیر آوار کمک‌های مؤثری نموده و بعد از لازم گونی برای کیسه‌گیری گندم بدست آمده از مشهد ساعت حمل شده است.

۴- اعزام اکیب‌های خاکشناسی منطقه نیم بلوک قائن برای مطالعات خاکشناسی شرکتهای سهامی زراعی.

۵- اختصاص ۱۳ دستگاه تراکتور و انجام ۸۹۰ هکتار شخم در اراضی شرکتهای سهامی زراعی.

۶- اختصاص ۲۳ بورس تحصیلی در مرکز آموزش کشاورزی مشهد بروسنازادگان فردوس - گناباد - قائن.

بموازات اقدامات فوق بطوریکه عرض کردم بررسی حیاجات کشاورزی منطقه برای بانیزه کاری انجام و وزارت کشاورزی هم اکنون اجرای چهار طرح را بشرح زیر آغاز کرده است. توزیع بذریکه در حدود یکمصد تن است که ۳۷ تن آن الان در معجل هست و طبق گزارشی که امروز بشهر رسیده از بروز شروع بتوزیع بذریکه در وی عده‌ای از کشاورزان عقیده دارند که هنوز موعده کشت نرسیده یعنی از ۱۵ روز دیگر شروع خواهد شد.

۲- تدارک علوفه دامها که در حدود ۶۰۰ تن علوفه خشک میباشد و برای مصرف فصل زمستان بدامداران تحویل میشود

۳- بر اساس اصل خود باری و آماده نمودن کشاورزان برای کار و فعالیت اجرای طرح ساختمان آغل در دهاتیکه ساختمانها ویران گردیده آغاز شده است.

۴- گرچه تلفات دام کار بعلت اینکه در موقع حدوث زلزله باقتضای فصل خارج بوده‌اند زیاد نیست معیناً برای کمک به عملیات شخم و شیار نیز چندین دستگاه تراکتور علاوه بر منطقه شرکتهای زراعتی در فردوس و گناباد مشغول شخم شیار اراضی کشاورزان میباشد

در بیانات نماینده محترم فردوس اشاره بانقل دستگاه بانک کشاورزی و مأموران آن بانک از فردوس شده بود برای استحضار و مزید اطلاع نماینده محترم باید توضیحاً عرض کنم که مأموران بانک مکلف به حفظ اوراق بهادار و جمع‌آوری اسناد بانک در هر شرایطی میباشد و چون ساختمان بانک در شهر فردوس بکلی ویران شده بود لذا اسناد مذکور به بشرویه که یکی از بخشهای تابعه شهرستان فردوس است منتقل گردیده و هر سه شعب بانک حداکثر یک هفته پس از وقوع زلزله کار خود را در داخل چادرها شروع کردند.

از لحاظ تعداد کارکنان بانک در منطقه زلزله زده لازم بتوضیح است که تعداد آنان در اسفند ۱۳۴۴ در فردوس وقائن و گناباد ۲۹ نفر بوده و تعداد مشغول بکار در ۱۶/۷/۴۷ نیز ۲۹ نفر میباشد.

از نظر کمک بدهکاران بانک کشاورزی کمکهای زیر صورت گرفته است:

بدهی بدهکارانی که در مناطق زلزله زده ازین رفته‌اند بکلی بخشوده شده است و بدهی وراثت بدهکاران فوت شده بکلی اصل و فرع بخشیده شده و در مورد بدهکارانیکه حیات دارند بهره‌بدهی آنان تا یکمصد هزار ریال بخشوده شده بدهی آنان از یکمصد هزار ریال تجاوز مینماید بهره دیرکرد بخشوده و با اعطای معافیت از بهره و کار مزد تمدیدوام برای مدت پنج و ۶ سال دیگر و ممکن است تا دهسال در صورتیکه قدرت استرداد و برگشت تا عسال را نداشته باشند موعده پرداخت وام آنها را تمدید کرد در مورد بدهکارانی که اصل وام آنان از یکمصد هزار ریال تجاوز می‌نماید پیش بینی همه‌گونه کمک و مساعدت

بعمل آمده است و امیدواریم وضع آنها را طوری فراهم کنیم که بارداشت محصول و پیدا کردن درآمد بیشتر بتوانند بدهی خودشان را زودتر از موعد مقرر بپردازند.

پزشکپور - اینها مربوط بدیون است لطفاً بفرمائید کمک نقدی چه کرده اید؟

دکتر زاهدی - اجازه بفرمائید اینها همانطور که اشاره فرمودند در مقابل دیون است ولی کمک نقدی یکی تهیه پذیراست که فرستاده شده یکی کمک برای شخم است که تراکتور فرستاده شده و دیگر مواد غذایی است که از طرف شیر و خورشید داده میشود و از امروز ابلاغ شد که ولو کشاورزانی که بدهی داشته باشند اگر احتیاج بوام داشته باشند اکیب هائی اعزام میشود که احتیاجاتشان برآورده خواهد شد و وام هائی با بهره نازلی در اختیارشان گذارده میشود (پزشکپور توضیح بفرمائید که چرا از امروز این دستور داده شده) برای اینکه کشت آنجا از ۱۵ روز دیگر شروع میشود را اگر قبل از کشت بدون اینکه احتیاجات آنها برآورد شود میزان بذر برآورد شود میزان احتیاجات وامی برآورد شود اگر بولی بآنها داده شود بطور قطع بمصرف کشاورزی نرسد چون هدف وزارت کشاورزی دادن پول توجیبی نیست بلکه بولی است که باید بمصرف کشاورزی برسد و اعتبارات بانک کشاورزی باید نظارت بشود که بمصرف برسد و من تصور میکنم این وظیفه قانونی است که نمایندگان محترم مجلس هم از وزارت کشاورزی و هم از بانک کشاورزی انتظار دارند.

آنچه که قطعی است سرمایه بانک جز وجوه عمومی بوده و مصرف و استرداد و بخشودگی آن بهیچوجه نمیتواند خارج از ضابطه ها و مقررات مربوطه انجام گیرد و باکمال صراحت اعلام میدارم در منطقه زلزله زده در این مدت برای هیچکس اجرائیه صادر نشده و هم اکنون مأموران بانک نیز در محل مشغول کار میباشند.

در پایان عرایض خود این موضوع را علاوه مینمایم که کمک های اعطائی باید بر اساس شناسائی و تأمین احتیاجات که وسیله شناخت و ارزیابی ارقام و اعداد و احصاء و آمار میباشد صورت گیرد و اگر مراجع مورد بررسی و تحقیق میشود برای پیش بینی نحوه کمک بر اساس ضرورت و احتیاج و همچنین بر آورده هزینه و اعتبار است و مأموران وزارت کشاورزی تلاش و کوشش

مینمایند که بر نامه های مربوط به مناطق زلزله زده انعام از فروردین و گناباد و قائن برای عملیات بائیزه کاری بموقع انجام و کنت بائیزه بدون کوچکترین نکت و نقصان انجام و دامهای روستائیان نیز در زمستان بخوبی نگاهداری شود.

امروز نماینده محترم درباره محل اردوی کلک اشاره فرمودند باید عرض کنم که زعفران چون بیاز دارد در شهریور و مهر احتیاج به آبیاری ندانند در مقابلش زمین ها بطوریکه اشاره فرمودند کاملاً متناسب بود برای اردو اول آن چند روز اول که مجبور بودند اشخاص را که زیر آوار مانده بودند خارج بکنند کمتر ممکن است توجه بزعفران کرد وقتی اثری روی زمین ندارد در صورتیکه در زمین مقابل گندم وجود بشود بود و باید آن محصول را بردارند زمین را آماده بکنند و اردو را با نجام منتقل بکنند اتفاقاً در روز چهارم بود که این مطلب در آنجا مطرح بود و شروع کردیم به نقل جادها یعنی تسطیح زمین مقابل محصول موجود را برداشتند کاهش را برداشتند تسطیح کردند که جادها را بان محل منتقل بکنند البته همانطور که نماینده محترم اشاره فرمودند روز اول و دوم اگر میخواستند یک زمین دورتری را انتخاب کنند از نظر لوله کشی آب فوق العاده در محظور قرار میگرفتند ولی بعد در جوار آن اراضی دیگری بود که اردو را با نجا منتقل کردند و در نتیجه کوچکترین صدمه به محصول زعفران آن منطقه وارد نشده و از آن بان بعد احتیاج با آبیاری دارد و صاحبان شان بسیار مراقبت میکنند اطمینان میدهم که به محصول زعفران آن منطقه تا آنجائی که گزارش به بنده رسیده لطمه ای وارد نشده است (احسن).

۴ - تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۵ - قرائت هیئت رئیسه شعب و اعضاء کمیسیونها و هیئت رئیسه منتخبه هیئت کمیسیون

رئیس - اسامی هیئت رئیسه شعب و اعضاء کمیسیونها مختلف و همچنین هیئت رئیسه بعضی از کمیسیونها که انتخاب شده اند برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

هیئت رئیسه شعبه اول

آقای سرتیپ پور
رئیس

آقای دکتر میرعلاء
نایب رئیس
آقای دکتر غنی
نایب رئیس
آقای صدری کیوان
مخبر
آقای ثامنی
منشی
آقای دانشمند
منشی

هیئت رئیسه شعبه دوم

تیمسار سر لشکر همایونی
رئیس
آقای دکتر متین
نایب رئیس
خانم نیره سعیدی
مخبر
آقای مهندس فروهر
منشی
آقای یار محمدی
منشی
آقای جوانشیر
منشی

هیئت رئیسه شعبه سوم

تیمسار سر لشکر نکوزاد
رئیس
آقای مهندس پرویز بهبودی
نایب رئیس
آقای دکتر رضوانی
نایب رئیس
آقای دکتر قهرمان
مخبر
آقایان: صائب - معزی
منشی ها

هیئت رئیسه شعبه چهارم

آقای کورس
رئیس
آقای دکتر فر بود
نایب رئیس
آقای پروفسور مخبر فرمند
نایب رئیس
آقای دکتر کیان
مخبر
آقای مهندس اردلان
منشی
آقای اولیاء
منشی

هیئت رئیسه شعبه پنجم

آقای دکتر محمود ضیائی
رئیس
ادیب سمعی
نایب رئیس
نایب رئیس
مخبر
منشی
منشی
شهرستانی
مخبر
مهندس اسدی سمیع
مخبر

هیئت رئیسه شعبه ششم

خانم جهانبانی
رئیس
آقای دکتر شریعت
نایب رئیس
مخبر
منشی
مهندس ریاحی
منشی

کمیسیون دادگستری

شعبه اول آقایان: فخر طباطبائی - اخلاقی - مبرزاد
شعبه دوم پزشک پور - عبدالحسین طباطبائی
شعبه سوم امامی رضوی - آموزگار - پزشکی - مانی
شعبه چهارم بهنیا - مهاجرانی - دکتر وفا
شعبه پنجم شیخ الاسلامی - ادیب سمعی - مجد - توسلی

کمیسیون برنامه

شعبه اول آقایان: دکتر امامی خوئی - موید امینی - فرهاد پور - دکتر یگانگی
شعبه دوم دکتر مهدوی - مهندس فروهر - دکتر معظمی

شعبه سوم محمد اسدی - دکتر استفندیاری - دکتر قهرمان
شعبه چهارم خانم دکتر دولتشاهی - دکتر المونی اولیاء - مهندس معتمدی
شعبه پنجم بختیاری پور - دکتر رشتی
شعبه ششم مهندس اربابی - دکتر طالع - دکتر مهدب - دکتر رهبروردی

کمیسیون اقتصاد

شعبه اول آقایان: دکتر غنی - دکتر یگانگی
شعبه دوم دکتر عدل طباطبائی - بیات - ربکی
شعبه سوم دکتر رضوانی - شکبیا - صائب
شعبه چهارم کورس - دکتر رفیعی - حی - صدقیانی زاده رضوی - دکتر المونی

شعبه پنجم آقایان : مهندس معینی - دکتر مندرسی
شعبه ششم دکتر شریعت - دکتر ملکی

کمیسیون آب و برق

شعبه اول - آقایان : مهندس عترت - اخلاقی - بردلی -
دکتر خیر اندیش - جلالی نوری - شاخوئی
شعبه دوم - آقایان : مهندس یارمحمدی - مهندس کیا
موسوی ماکوئی
شعبه سوم - آقایان : مهندس قادرپناه - مهندس پرویز
بهبودی - غلام نیاکان - حاج کریم بخش سعیدی
شعبه چهارم - آقایان : اردلان - ارسنجانی - رضوی
شعبه پنجم - آقایان : توسلی - مرونی - دکتر زعفرانلو -
مهندس اسدی سمیع

شعبه ششم - آقایان : دکتر ناصر بهبودی - بدر صالحیان

کمیسیون کشاورزی

شعبه اول - آقایان : مهندس عترت - ثامنسی - دکتر
بهرامزاده ابراهیمی
شعبه دوم - آقایان : مهندس اخوان - مهندس کیا
شعبه سوم - آقایان : مهندس پرومند - مهندس فیروز
عدل - مهندس سبم الدینی
شعبه چهارم - آقایان : صادق سمیعی - جاماسبی
شعبه پنجم - آقایان : مهندس ارفع
شعبه ششم - آقایان : فیومی - دکتر نجیمی - دکتر
حبیب اللہی - مهندس رباحی

کمیسیون فرهنگ و هنر

شعبه اول - آقایان : روستا - مجید محسنی
شعبه دوم - سرکار خانم نیره سعیدی - آقای جوانشیر
آقای کسمی
شعبه سوم - آقایان : مهندس فیروز عدل - بدرامی -
ماهیاری
شعبه چهارم - آقایان : کورس - سرکار خانم زاهدی -
آقای دکتر محقق
شعبه پنجم - آقایان : حیدر صائبی - سرکار خانم تربیت
شعبه ششم - آقایان : دکتر مهندس ناصر بهبودی - سرکار
خانم جهانبانی - آقای سعیدوزیری

کمیسیون آموزش و پرورش

شعبه اول آقای ضیاء احمدی
شعبه دوم آقایان : ساگینیان - صادقی - موسوی ماکوئی
کلانتر هرمزی
شعبه سوم آقایان : امام مردوخ - ماهیار - سرکار خانم آتیه
سمیعی - دکتر خطیبی - معزی
شعبه چهارم - سرکار خانم زاهدی - آقایان : دکتر ایوب
دکتر عاملی - پروفیسور مخبر فرهمند
شعبه پنجم - آقایان : خزائلی - شهرستانی
شعبه ششم - سرکار خانم جهانبانی - آقایان : دکتر
بیت منصور

کمیسیون بودجه

شعبه اول - آقایان : مهندس پروشانی - دکتر حکیم
شوشتری - دکتر خیر اندیش - دانشمند - فرهاد پور
شعبه دوم - آقای مریدی
شعبه سوم - آقایان : جهانشاهی - دکتر خطیبی - سعید
اسدی
شعبه چهارم - آقایان : جاماسبی - دکتر عاملی تبریزی
دکتر کیان - مهندس معتمدی
شعبه پنجم - آقایان : بوسفی - دکتر بیبهانی - دکتر
بزدان پناه
شعبه ششم - آقایان : مرتضوی - مهندس رباحی

کمیسیون امور خارجه

شعبه اول - آقایان : کمالوند - مهرزاد
شعبه دوم - آقایان : بوشهری - دکتر صالحی - دکتر
کفائی - دکتر متین - مرندی
شعبه سوم - آقای دکتر کلالی - خانم ابتهاج پور
آقای فولادوند
شعبه چهارم - آقای دکتر صدر - خانم دکتر دولتخواه
آقای دکتر فرود
شعبه پنجم - آقایان : دکتر رشتی - دکتر ضیائی
ملکشاه ظفر - مهندس قاسم معینی - دکتر سبزواری
شعبه ششم - آقایان : بختیار بختیارپناه - سلیمانی کندی
شاهنده - دکتر ملکی

کمیسیون اصلاحات ارضی

شعبه اول - آقای جوادی
شعبه دوم - آقایان : مهندس یارمحمدی - دکتر غلامرضا
نیل - مریدی - زرگرزاده
شعبه سوم - آقایان : مهندس سبم الدینی - مهندس قادرپناه
شعبه چهارم - آقایان : مهاجرانی
شعبه پنجم - آقایان : مهندس اسدی سمیع - دکتر
سرزازی
شعبه ششم - آقای دکتر حبیب اللہی

کمیسیون رسیدگی بشتوات

شعبه اول - آقایان : صدیقی کیوان - مهندس جلالی نوری -
بهریاضائی - دکتر رحیدنیا
شعبه دوم - آقای خواجه نوری
شعبه سوم - آقایان : جهانشاهی - فولادوند
شعبه چهارم - آقایان : دکتر وفا - مهندس بریمانی
شعبه پنجم - آقایان : رامند - مهندس زنجانی
شعبه ششم - آقای موسی صالحی

کمیسیون پست و تلگراف

شعبه اول - آقای محمدولی قراچورلو
شعبه دوم - آقایان : امیراحمدی - دکتر متین - عبدالحسین
صفائی - دکتر کفائی
شعبه سوم - آقایان : مبارکی - حاج کریم بخش سعیدی
بزرگوار - اسدالله سلیمانی - تیمسار نکوزاد
شعبه چهارم - آقای فروتن
شعبه پنجم
شعبه ششم - آقای بدر صالحیان

کمیسیون علوم و آموزش عالی

شعبه اول - آقایان : اصولی - دکتر میرعلی - دکتر
موسی - دکتر امامی خوئی
شعبه دوم - آقایان : دکتر صالحی - مرندی
شعبه سوم - آقای دکتر قهرمان
شعبه چهارم - خانم بزرگ نیا - دکتر صدر - دکتر
مصلحت - دکتر رفیعی - پروفیسور مخبر فرهمند - دکتر امین
دکتر شریعت

شعبه پنجم - آقایان : دکتر عظیمی - دکتر درودی
شعبه ششم - آقایان : دکتر پرتو اعظم - دکتر گاکبات
هواکیمیان

کمیسیون اطلاعات

شعبه ۱ - آقایان : دکتر حکیم شوشتری - مؤید امینی
شعبه ۲ - آقای کاظم مسعودی
شعبه ۳ - آقایان : بدرامی - امام مردوخ
شعبه ۴ - آقای فروتن
شعبه ۵ - آقایان : پاینده - دکتر عظیمی
شعبه ۶ - آقایان : موقر - سلیمانی کاشانی - دکتر شریعت
شاهنده

کمیسیون همکاری مجلسین

شعبه اول - آقایان : بردلی - صدیقی کیوان
شعبه دوم - آقای بوشهری
شعبه سوم -
شعبه چهارم - آقایان : اولیاء - بهنیا
شعبه پنجم - خانم تربیت - آقایان : رسول پرویزی -
آقای مهندس ارفع - آقای دکتر بزدان پناه
شعبه ششم - آقایان : دکتر پرتو اعظم - دکتر محمدحسین
اسدی - مرتضوی

کمیسیون کشور

شعبه ۱ - آقایان : زوجانی
شعبه ۲ - آقایان : دکتر صاحبقلم - مصطفوی -
کلانتر هرمزی
شعبه ۳ - آقایان : ایلخانی پور - شکبیا - دکتر مدنی -
دکتر فریور - عجم
شعبه ۴ - آقایان : رضازاده - صدیقیان زاده - دکتر
صفائی
شعبه ۵ - آقایان : مجد - زرآور - زعفرانلو
شعبه ۶ - آقایان : بهادری - فضائلی - فیاض - فیومی -
دادفر

کمیسیون استخدام

شعبه اول - آقایان : مجید موسوی - جوادی
شعبه دوم - دکتر اعتمادی - دکتر مهدوی

شعبه سوم - آقای : دکتر رضوانی
 چهارم - « : غامری
 پنجم - آقایان : دکتر درودی - بوسنی
 ششم - « : دیبیم - « : انر قراچورلو -
 فضائی

کمیسیون بیداری

شعبه اول - آقایان : دکتر موثقی - دکتر میرعلاء
 شعبه دوم - آقایان : دکتر اعتمادی - دکتر صاحبقللم
 شعبه سوم - آقایان : قاضی زاده - دکتر فریور
 شعبه چهارم - آقایان : دکتر ستوده - دکتر سعید -
 دکتر محقق - دکتر صفائی - دکتر سعید حکمت
 شعبه پنجم - آقایان : دکتر برومند - دکتر ضیائی -
 دکتر رفعت
 شعبه ششم - آقایان : دکتر رهنوردی - دکتر هواکیمیان

کمیسیون آبادانی و مسکن

شعبه اول - آقایان : ابوذر - ثامنی - مجید محسنی
 مهر - روحانی
 شعبه دوم - آقایان : دکتر بقائی بزدی - ریگی - صادقی
 شعبه سوم - آقای : عجم
 شعبه چهارم - خانم بزرگ نا - آقای دکتر کیان -
 ارسنجانی

شعبه پنجم - آقایان : مدرسی - دکتر برومند - خسروی
 کردستانی - مهندس زرآور - مهندس زنجانی
 شعبه ششم - آقایان : انشاء - مهندس غنائی :

کمیسیون منابع طبیعی

شعبه اول - آقایان : سرتیب پور - ضیاء احمدی
 شعبه دوم - آقایان : مهندس اخوان - دکتر بقائی بزدی
 کاسمی

شعبه سوم آقایان : مهندس برومند - مهندس پرویز
 بهبودی

شعبه چهارم - آقایان : مهندس کیاکجوری - مهندس
 بریمانی - مهندس معینی زند

شعبه پنجم - آقایان : دکتر رفعت - مهندس صائی -
 شیخ بهائی

شعبه ششم آقایان : خانلر قراچورلو - انشاء - مهندس
 اربابی

کمیسیون کار و امور اجتماعی

شعبه ۱ - آقایان : شاخویی - محدث زاده - ولی قراچورلو
 ملک افضلی - دکتر غنی
 شعبه ۲ - آقایان : جوانشیر - امیر احمدی
 شعبه ۳ - آقایان : اسدالله سلیمانی - عباس میرزائی -
 نیاکان - مبارکی

شعبه ۴ - آقایان : کیاکجوری - پورساطع
 شعبه ۵ - آقایان : حیدر صائی - پرویزی - دکتر خزائی
 شعبه ۶ - آقایان : پور بابائی - موسی صالحی
 کمیسیون تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی
 شعبه اول - آقایان : ابوذر - تهرانی
 شعبه دوم - آقای مشعودی

شعبه سوم - آقایان : صائب - دکتر مدنی - دکتر اسفندیار
 عباس میرزائی

شعبه چهارم - آقای صادق سمعی
 شعبه پنجم - آقایان : بختیاری پور - شیخ الاسلامی
 شعبه ششم - آقایان : دکتر نجیمی - فیاض فاضلی

کمیسیون راه

شعبه ۱ - آقایان : اهری - ملک افضلی - محدث زاده
 شعبه ۲ - آقایان : مهندس فروهر - تیمسار وحدانی
 زرگرزاده - تیمسار حکیمیان

شعبه ۳ - آقایان : بزشکی - امامی رضوی - کلانتر
 شعبه ۴ - آقایان : دکتر سعید - مهندس اردلان

شعبه ۵ - آقایان : شیخ بهائی - حق شناس - مرونی
 شعبه ۶ - آقایان : عطائی - مافی - پور بابائی

کمیسیون دارائی

شعبه اول - آقایان : اهری - دانشمند - روستا - تهرانی
 « دوم - « : بیات - خواجه نوری - دکتر
 طباطبائی - دکتر معظمی

شعبه سوم - آقایان : کلانتری - قاضی زاده
 شعبه چهارم - « : لطف الله حی - غامری

شعبه پنجم - « : مهندس صائی - خسروی شهرت
 شعبه ششم - « : سعید وزیری - دکتر مهندس

کمیسیون نظام

شعبه اول - آقای کمالوند
 شعبه دوم - آقایان : هما یونی - وحدانیان - حکیمیان
 شعبه سوم - « : نکوزاد - ایلخانی پور
 شعبه چهارم - « : مهندس معینی زند - رضا زاده
 شعبه پنجم - « : حق شناس - ادیب سمعی
 شعبه ششم - « : ملکراده آملی - دکتر محمد حسین اسدی

هیئت رئیسه کمیسیون کار و امور اجتماعی

آقای جوانشیر رئیس
 آقایان : حیدر صائی - مهندس
 کیاکجوری نواب رئیس
 آقای : پور بابائی مخبر
 آقایان : عباس میرزائی - نیاکان منشی

هیئت رئیسه کمیسیون پست و تلگراف

آقای : بدر صالحیان رئیس
 آقایان : دکتر کفائی - محمد ولی
 فراجورلو نواب رئیس
 آقای دکتر متین مخبر
 آقایان : امیر احمدی - اسدالله سلیمانی منشیها

هیئت رئیسه کمیسیون دارائی

آقای اهری رئیس
 آقایان : تهرانی - قاضی زاده نواب رئیس
 آقای خسروی مخبر
 آقایان : بیات - کلانتری منشیها

هیئت رئیسه کمیسیون اطلاعات

آقای فروتن رئیس
 آقای دکتر عظیمی نایب رئیس
 آقای کاظم مسعودی نایب رئیس
 آقای پابنده مخبر
 آقای شاهنده منشی
 آقای پدرامی منشی

هیئت رئیسه کمیسیون همکاری مجلسین

خانم تربیت رئیس

آقای بهینا نایب رئیس
 آقای اولیا نایب رئیس
 آقای صدیقی کیوان مخبر
 آقای پردلی منشی

هیئت رئیسه کمیسیون رسیدگی به سوالات

آقای جهانشاهی رئیس
 آقای مهندس زنجانی نایب رئیس
 آقای مهندس بریمانی نایب رئیس
 آقای دکتر وفا مخبر
 آقای موسی صالحی منشی

هیئت رئیسه کمیسیون بهداشتی

آقای دکتر اعتمادی رئیس
 آقایان : دکتر موثقی - دکتر بیت منصور نواب رئیس
 آقای دکتر رهنوردی مخبر
 آقایان : دکتر برومند - دکتر فریور منشیها

هیئت رئیسه کمیسیون فرهنگ و هنر

آقای سعید وزیری رئیس
 بانو نیره سعیدی نایب رئیس

آقای مهندس فیروز عدل نایب رئیس
 « مجید محسنی مخبر
 « پدرامی منشی
 « روستا منشی

۶- تقدیم اساسنامه شرکت ملی جای بوسيله آقای معاون وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی

رئیس - آقای رهبری بفرمائید :

زین العابدین رهبری (معاون وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی) - با اجازه مقام ریاست بمنظور تنظیم بازار جای و بهبود کیفیت و افزایش محصول ، تشکیل شرکت سهامی جای ایران ضروری تشخیص شده با اجازه از تبصره ۳ قانون تشکیل وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی ، اساسنامه شرکت ملی جای ایران را ساحت مقدس مجلس شورای ملی تقدیم میکنم استدعا دارم مقرر فرمایند

بد کمیسیونهای ذربط برای رسیدگی و تصویب ارسال بشود.
رئیس - بد کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۷- ختم جلسه

جلسه امروز را ختم میکنیم خواهش میکنم از اعضای کمیسیونها
که کمیسیونها شروع بکار کنند تا گزارشهای کمیسیونها برای
طرح در جلسه آماده گردد دستور و تاریخ جلسه بعد با اطلاع
نمایندگان محترم خواهد رسید.

(ساعت ده و پنججاه و پنج دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس - با انتخاب اعضای کمیسیونها مجلس آماده کار است و

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

چون فعلا مطلبی در دستور نداریم با اجازه خانمها و آقایان